

3.2. Втори модел

ЦЕЛ

Избягване на сегрегацията чрез съвместно обучение на ромски и български деца след завършване на IV клас.

ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ
НА МОДЕЛА

Евентуален проблем с въвеждането в практиката на първия модел може да възникне единствено при най-големите обособени ромски квартали, които имат числеността на малък областен център (20-35 хил. души), като „Столипиново“ в Пловдив, „Факултета“ в София, „Изгрев“ в Пазарджик и др. Проблеми за формиране на нормални условия ромски и български деца да се учат заедно създават и малките населени места в селските региони, които по силата на урбанизационните процеси най-вече през последните 13-14 години останаха преобладаващо с ромско население. Такива училища са предимно начални и по-рядко обучението в тях е организирано до завършване на прогимназия. В страната има над 390 такива училища и детски градини.

Този модел с успех може да се въведе и в по-големи населени места, в които социалният статус на ромите от обособените квартали е близък до този на българското население. Учебната база е на много добро ниво, а учителският колектив с доказани професионални качества – с успех в прибирането и задържането на децата, тяхната реализация в по-горните училищни степени и приети във висши учебни заведения.

ОПИСАНИЕ
НА МОДЕЛА

Ромското училище трябва да остане само с начален курс на обучение, а завършилите IV клас да бъдат насочвани към приемни училища.

Деца в подготвителните групи на детската градина се обучават в хомогенни състави. Същото важи и за децата от I до IV клас.

След приключване на началния курс на обучение ромските деца се извозват организирано и се смесват с другите им връстници по посочената в първия модел схема. Приемните училища са извън голямата ромска махала или в най-близките средищни училища за малките населени места.

Едновременно с това родителите, които желаят техните деца да се учат в смесени учебни заведения в големия град или в съседно населено място, още от предучилищна възраст трябва всячески да се поощряват, а не да се възпират.

За да има успех при този начин на работа обаче, трябва да се спазват следните правила:

1. Организиране на неделни училища, в които по-добре образовани роми да обучават по-необразованите;
2. Организиране на надграждащи извънурочни и извънучилищни дейности;
3. Разменни гостувания и добре планирани и организирани съвместни дейности с участие на децата и от неромските учебни заведения в града и общината;
4. Целенасочена подготовка за смесване в приемните училища след IV клас както на ромските, така и на неромските деца;
5. Значително подобряване на материалната база на тези училища и въвеждане на обучение за работа с компютър и интернет.